

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosí)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBScripció

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

EFFECTES DE L'ESTIU

—Amb aquesta calor els caps estan que bullen!

El vesper dels Balcans

Al vesper dels Balcans hi ha brogit.

A la ratlla que separa Iugoslàvia de Bulgària ha esclatat un incident greu.

Els famosos "comitadjs" búlgars han anat a córrer la pòlvora per terres de Sèrvia i els serveis han continuat la persecució dels bandolers en el propi territori de l'enemic.

Una nota collectiva ha estat enviada al Govern del rei Boris pels governs de Belgrad, Bucarest i Atenes.

Quan escrivim aquestes ratlles, Sofia no ha contestat encara.

Però entre els firmants del missatge ja hi ha discrepàncies i recells.

En efecte, els serveis diuen que de les qüestions pendents entre ells i els búlgars, què n'han de fer grecs i romanesos?

Si bé es mira, els serveis tenen raó.

Un simple incident de fronteres no pot justificar aquest rebombori.

Perquè uns quants aventurers búlgars tinguin ganes de gresca, no s'han de comoure tots els Balcans, no s'ha d'èsser dur la inquietud i el desordi a tota Europa, al món sencer.

El vesper dels Balcans és fatal per a la pau de la humanitat.

Allí es covà la gran guerra.

D'allí brollaran, segurament, les primeres gotes de sang de les guerres futures.

El Balcans és una ferida incurable que Europa duu oberta al costat.

La dissort d'una obrera

Com la sort no és del que la cerca, la malaurança també és del que la troba.

No cal ésser bo per allunyar el mal temps, per a defugir infortunis i calamitats.

De vegades, tot sovint, veiem que a més bon-dat, correspon més desgràcia, sort més adversa.

D'aquesta anomalia xocant cada dia en tenim nous exemplars.

El cas de Josepa Crespo n'és una prova.

En Llorenç Pahissa, en tres o quatre cròniques punyents, ens ha explicat el calvari d'aquesta obrereta humil.

Josepa Crespo és aquella noia de dinou primaveres, que va ésser condemnada amb "El Poeta" a vuit anys de presiri per tenència i manipulació d'explosius.

Voi dir això que Josepa Crespo era una revolucionària terrible, una anarquista d'accio, una terrorista?

Voi dir que fabricava bombes, que collocava a les cantonades màquines infernals i es dedicava a la propaganda pel fet?

Res d'això.

Josepa Crespo no era, no ha estat mai més que una obrera.

Treballava a la fàbrica Trinxet.

Era amiga de la modista Rosari Segarra i els diumenges al matí se'n anava a casa d'aquesta a cosir-se la roba de les festes i la que en el treball se li feia malbé durant la setmana.

Un dia—el 2 de maig de 1921—, al pis que habitava la Rosari Segarra hi va haver una explosió, de la que resultaren nombroses víctimes.

Aquell dia era diumenge. Josepa Crespo estava cosint a la màquina de la seva amiga.

Ella no coneixia a les persones que es reunien en aquell pis, ni les pràctiques a què s'en-tregaven.

Era pobra, era amiga de Rosari Segarra i aprofitava les lliçons que aquesta li donava per a fer-se els seus vestits.

Això no obstant, i malgrat ésser una criatura, Josepa Crespo va ésser processada i condemnada a vuit anys de reclusió.

D'aquesta pena afrosa aviat en serà lliure. Ja fa cinc anys que Josepa Crespo és a Alcalà de Henares.

Els indults atorgats amb motiu de la gesta del "Plus Ultra" i de la presa d'Aixir, la dispensen del compliment del reste de la pena.

D'així a tres mesos Josepa Crespo serà al ca-rer.

Una mica tard pensem en el seu infortuni. Però, encara que no sigui més que d'aquests tres mesos, no es podria indultar a l'obrereta humil de la fàbrica Trinxet?

Josepa Crespo ignorava el que es feia al célebre pis del carrer de Toledo.

Josepa Crespo va ésser víctima de la fatalitat. No hi haurà per ella compassió?

ANGEL SAMBLANCAT.

La lletra de Clemenceau

El president del Consell de ministres de França, M. Clemenceau, ha endreçat una lletra al president de la República dels Estats Units, Mr. Coolidge, parlant-li dels deutes aliats, millor dit, dels deutes mutus existents entre francesos i ianquis.

La tesi de M. Clemenceau és que el deute francès amb els nordamericans és un deute de guerra i no un deute comercial, i que valent tant la sang francesa com l'or ianqui, el deute de França deu ésser cancellat.

Mister Coolidge ha respondut a la lletra d'en Clemenceau que la discussió sobre el deute està ja tancada i, per tant, que ara el que cal és pagar i callar.

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa de quilo que el flequer li deixa cada matí a la porta de casa, li fou substituït per un lladregot de mico. El pobre home sols pogué intimidar-lo i amenaçar-lo mentre

el mico s'enfilava per un arbre de 10 metres d'alçada. Sort, però, que el pobre ex director del jardí d'Aclimatació li robaren el pa de la família! El pa

Rabassa morta

I

Encara gargaleja l'hivernada
que els arpiots manuals, sinó la rella,
cullen del terroç tebi la novella
(lavor mal enterrada).

Dormen els ceps, somnien la brotada
que serà esplendorosa i serà bella,
rera el plor que caurà en terra mesella,
del sobrecol·l i la brocada.

Diumenge matinal; passa el pagès
damunt cada bancal ensangnantat:
el plor dels ceps és una prometença
setembrina. Somriu. El seny no hi és
si hi fos, es sentiria trasbalcat
de cor i pensa.

II

Així que s'ha obert d'aixàs cada brot
i és pinya de poncelles tot raim,
passa el microbi, autor del primer crim:
s'endiu el primè avegot.

Passa una boira lladre i un mal vent;
un Sol qui xucla la més fonda arrel,
un cap de núvol que ha enganyat el cel...
El cep, sempre rebent!

Si a l' hora del verol el cep pot beure,
farà el que pugui per a obrir la porta
d'un setembre formal i prodigiós.
El rabacer pacient, se les ha d'heure
amb el pitjor vampiri que s'emporta
el vi més saborós...

J. COSTA I POMES.

Indults

Tots els homes bons i humanitaris, després
dels indults de Torroella i Vidal i Planas, pen-
sen en un altre indult. Es un cas de justícia,
aquest altre indult. Es un indult que cal. Es
l'indult de Joan Baptista Acher, el que el po-
ble anomena "El Poeta", el gran artista, en
"Shum".

Per crims que se li imputin, cal pensar que
el seu art ja l'hauria regenerat. Si altres mo-
tius no, això sol basta per a indultar-lo.

Unim-nos, doncs, per a demanar l'indult d'a-
quest xicot, per a demanar que es tingui amb
ell la mateixa que s'ha tingut amb Vidal i Pla-
nas i amb Torroella.

VILASSAR DE MAR

Mossèn Pijoan ha donat la batalla. Amb l'es-
pasa enllaire ha desafiat el dimoni, avui amo
i senyor de Vilassar. Ell ha organitzat els ac-
tes preparatoris de la processó, obtenint un
sorollós èxit. Que se'n apunti sis el bon "pa-
dre", que aquestes victòries són molt difícils i
enganyadores i aquesta nosaltres afirmem que
té molt poc del primer i molt, moltíssim, del
segon.

Ell ha vingut a la nostra vila amb totes les
agalles del Quixot; rodejat de les dones ha-
pres possessió de la trona i, esperonat per les

pataques de Mèxic, s'ha sentit castís, treient
tota la seva bilis, bò i arremetent contra les
nostres costums, contra el nostre vestir i con-
tra la poca afició a tirar calderilla a la bassina.
Quan ha tingut la salsa feta, vinga gent
al carrer i vinga cants místics i ciris i tota la
mandanga. La dona que no cantava, a fora,
la que ensenyava una mica el seu bé de Déu,
expulsada per "in eternum". Ell volia serietat
i molta gresca i ho va obtenir. Per això, al
veure l'èxit, contemplava la multitud i som-
reia satisfet. El poble és nostre, pensava; la
sotana no perilla, deia per dintre seu, i, com
illuminat també cantava al·leluies.

Una processó a l'any ja es pot tolerar, i el
poble l'ha tolerada; però, que es desenganyi
el mossèn. El poble no està per ajudar a fer
el caldo gras a ningú, i no vol complicacions
ni que li omplin el cap de cabòries. Per això,
mentre el bon frare prenia el tren amb l'aire
de la victòria, tothom es preparava per anar a

riure amb una comèdia de calçotets feta pel
gran Santpere, on es va oblidar d'aquella pesa-
dilla que feia massa tuf d'inquisició, i de tots
els pares Pijoans que, per desgràcia, encara ens
envolten.

CANADELLA.

Dijen els periòdics de "camara" del príncep
de Monte Nivoso, àlies D'Annunzio, àlies Gaï-
tà Rapagneta, que aquest no estarà visible fins
al primer de novembre.

Ens en fumem.

Que si el "Gallo" es retira a la vida privada,
que si la "Ràqui" no vol cantar a Barcelona,
que si Muñoz Seca prepara una obra nova...

Repetim el final de l'anterior repic.

A "Casa Juan" es va celebrar, dissabte passat,
el resopó en honor de Valentí de Pedro.
Assistiren a l'acte Puig i Ferreter, "Amicha-
tis", Opiso, Capdevila, Barradas, Samblancat,
Francesc Madrid, Amador, Marsà, Velilla, Ju-
nay, Vinaixa, Gutiérrez Gil, Góngora, Vilalta,
Mateu Santos, Pintado, Manuel París, Manel-
let Parés, Ortega, Climent, Colomeda, etc., etc.

No us heu enterat dels preus inverosímils a
que està el peix?

Sí. El peix va molt barato, però és en les no-
tes oficials.

A fi de mes surt un nou llibre de l'Angel
Samblancat, que dura per títol "La casa pà-
lida".

El senyor Farinacci ha bufetejat al mar-
quès de Bonacorsi per haver fet unes mani-
festacions que no foren del seu gust.

Amb motiu d'aquest incident s'ha concertat

un duel.

Aquests italiens fascistes semblen tots em-
peltats de tenor!

Un redactor del diari "Hestia" ha estat mul-
tat amb 10,000 dracmes, perquè en certes oca-
sions, al parlar del general Pangalos, no li donà
el tractament degut.

Quina mona, aquest Pangalos!

I els periodistes que, les més de les vegades,
són tractats amb més modos, amb des-

UN TROS DE PAPER.

Se formen tots en dues filas, en Serralonga v'ella, al
munt

— «Serralonga, Déu vos quart.»

— «Qui sou vos, que no os coneix?»

Música y tiros.

Los que estaban à la dreta se posan a la esquerda, los
de la esquerda à la dreta.En Serralonga y ella sen van del cap de munt de la
plaça al cap de vall.

Diu vila

— «Jo, encara que sigui dura,

hi pendrà la meva part.»

Tirar y música.

Los de la esquerda van à la dreta; los de la dreta à la
esquerda; y los dos protagonistas passan del cap de vall al
cap de munt.Mes parells de versos, mes escopetades, mes cops de
bomba, mes anar y venir.Y entre tant lo dimoni aixeca lo cap als balcons, pre-
cariant que dels de la careta li vinguin dret als ulls, als
la bas-qua y com no mortal pobre pregunta: «qué no tenen
voluntat?»

III

La premsa de Barcelona ha donat a entendre que no se
habia conegut de entusiasmis als tall de 'n Serralonga.Cada dia pot dir lo que li sembla de les coses; mes yes pos-
sible que una diversitat tant antic, tant local, tant barato y
tant senzilla, no hagi sigut del agrado de aquelles persones
que sempre estan lamentant de que se van perdent la sen-
sibilitat antigua; las tradicions locals, las festes que costaben
pochs diners?

Jo m'represento lo goig que los nostres antepassats han-

han de trobar per forsa en aquells mans espectacle.

En aquell temps ditxos del cuat y la calsa curta; quant

les noies dugueren silenes al barret y los homes à las sabaias,

y se viubien en casa, lo qual tenia la ventaja de donar

boca a que un dia si volta vomi si no, se hagressen de entre-

tar de tots los barraques y langerues y camps y veülles de

altre que pe 'n camí s' trobaven. De vegades fins feien lo

viaje sens ser robats, circumstancia que per sa estranyesa

era objecte de mil variadas conversacions, y al arrivar a un
poble de festa major, qui se volia fer per veure lo ball
de 'n Serralonga, qui no 't trolava bô, divertit, xocant y
casí patriòtic, en lo sentit mes austèr de aquella pa-
rada?

Xara no agrada!

Lo ball de 'n Serralonga vol dir que en aquell temps

tant lamentat, la gent trobava gusa en lo que avui fa asco.

Vol dir convenys y delmes, més usatges, carrials sens llums,

provincies sens camins ni correus, y llumaneres de quatre

frocches; vol dir que ocidis era persona y los laborios equala,

deixant la llei. Vol dir penjals, degollats, esquerdrats, llen-
guas traspasades; vol dir mona y sor y gai, dins de la
bota criminal; i volen que no m' alegrí de veülle?

Badi a mi, agrada veure lliques y esca, cogullas,

lustrans, remes, cintadals, y balls de 'n Serralonga por

poder dir al gas! Ja no n' hem de fer res de tot això.

X

POBRE LLATZER!

Cort de vista, sens ulleras

y arropat al vestidor,

tran la llengua y clava la llaza

un salader mort de son.

Nostromo fa mala cara,

y la bombica, pitjar

Es de nit, fa un fre que pels

no passa un' anima y pleu.

IMPRESSIONS DE VIATJE (I).

PER
BONAVENTURA GATELL.

(Tant metri s' arriben)

Girona dista de Banyoles dos horas, y encara ben dema-
nat, pot ser hos de treuria alguna cosa.

La carretera es mes plana y està mes à nível que algunes
billars de Barcelona, que sembla fets d' encàrcs per ju-
garhi à barreixa.

A peu pessi hi è un gibrell
ple de cendris y sense fosc.

Entra 'l fet per las escales, y ab lo fet, lo terror
de vint, xafèch y lampuchs

y terrefícal de trons:

Nostromo se tira en rera,
baixa 'l cap y tots lo coll,

y deixa claures los brassos;

que estàs que do fer per l'ou

Gira 'ls oïs à la porrona
esperant algun consol;

la porrona tota aixata

li signa 'ls cel ab lo broch;

mira en 'l ayre y veu goteras,

y se aixeta fent un bot.

«Sexanta anys de pega, (exclama),
sexanta anys! y ab lo pom' cles

se vinta tres cops al nas

no podent trobar front.

«Pega fu avans del part
y t'encarregas i per co' so' fort;

y pega en lo part també

lo haber mésicut set mesos,

y pega després del part

lo anar sempre a tombolat

y 'no sente' (figura) «ser lo cridat de tombolat».

«Vint anys de fusell y ranxo,

en tems de Napoleó;

deu anys de fam y fusell

mentres va haber-hi fació;

ara, sigas miliciana;

vara ja ho signi prop.

«Aquí caix, aquí més,

patinat frot, patinat color,

mai ha passat posar

mitjas sols y talons!

y un gos pater que recullo

y 'ay fidelitat de god!

aque 's en menjà la carn-d'olla

l' endemà i en deixa sol.

Si això no nega, ni may!

«No tinc noch, ni finch claror,

ni tinc ni fils ni pare.

«Vinga la corda del pòt!

Y al dia, tot fet: la agafa,

hi fa un las escorras,

fica lo cap en la fuga,

y repenjançat de cop...

se treuca 'l clau, ell va en terra

y 's fa un tirbuc tan gros,

que deixaran estabornat

ne rajada la sanch à darrat.

cortesia i sense cap mena de consideració, què haurien de fer?

A qui haurien de multar?

Hi han coses que no les entendreu mai. Una carta a Perpinyà val 40 cèntims de francs.

Una carta a Cuba o Nova York, en val 25. Ja et dic jo!

A Barcelona hi ha hagut un gran temporal. Una infinitat de pèrdues materials i, el que és més trist la pèrdua de quatre infants d'una mateixa família, i un obrer, s'han tingut de planys.

Varen veure l'aigua que va corre? Doncs, encara han corregut més llàgrimes.

A un "pagès" li han estafat 34,000 pessetes. Nosaltres ens en alegrem perquè el dit pagès no anava amb gaire bones intencions.

Després d'"estafat", encara li donariem un "estafat".

Dijen que el barco "Joaquina", de la matrícula de Bilbao, auxilià al barco "Toñín", de la mateixa matrícula, per anar sense govern.

L'altre dia, en el fort del temporal, Barcelona es trobava sense bombers, perquè els que hi han són insuficients.

A un senyor que telefonà dient que la casa se li omplia d'aigua, li contestaren:

—Vindrem el dimarts.

I estàvem a dissabte!

Els barbers tan aviat tanquen els diumenges com obren. Varen més que el termòmetre.

No us sembla que ens prenen massa el pèl?

L'altre dia un mestre (?) d'un "Liceo Encyclopédico" del carrer de Viladomat, va pellar una bufetada a una criatura de sis anys, però una bufetada que li va desfer la cara.

On ha cursat la carrera aquest mestre (?). No ho sabem. Però sospitem que ha estat a Cafeteria, dit sigui sense ganes d'ofendre als cafres.

Un anglès se'n va anar a la tomba del soldat inconegut, es va beure una ampolla de xampeny i després va trencar l'ampolla.

Trobarem que va fer molt bé. A les penes, traquets de vi.

Imprenta LA CAMPANA i L'ESQUELLA
Carrer del Olm, 8: Ciutat

LLEGINT LA PREMSA

—Què diu el diari de nou?

—De nou, res. Tot és vell: crims, decrets, desgràcies, suicidis...

UN TROS DE PAPER.

voltes vos portan la roba que no's pot mirar, en fa de més de menos, y qui tinga més de cap que s'el passi.

Treyeu-li el manantial d'aigua sulfurosa, que 's troba à mitja hora de la població, y's quedarà com un empleat de portes lo dia que freguen los drats del vi.

Aquesta aigua, ab perdó de les funcions y propietats salutiferas, es tot lo asquerosa que pot ésser una aigua que, en mitj de rigor caniculars es fresca com una roya de quinze anys.

Figures lo que serà quanells els mateixos l'anomenaran "aigua puiosa".

Dos detalls recopilats de Bayanyols, que son de cal Brigadier: (no tots poden ser de cal General.)

Vaig observar, y no senza sorpresa, que la major part dels fills de la terra lenen brians.

Vaig trobarhi un noble que prenia 'sits banys.

Lo primer, que es una brometa de que les aguas denieren les variades y ridicles ganivolas de 'l primer que s'va ensopregar a instància. (Qui poch se va adonar del filó de que s' amagava darrera de aquella furtió de sofa y ous covats.)

La vida que fan en Bayanyols lo foraster y lo banyista es abominalment metòdica. No s'esploren sino per la fita y la resigüia evangèlica del que no gasta salut.

Bé de aquella aigua temprana i tard; mejar a les dotze y les vuit, dormir la meitat del dia y tota la nit y gaster sempre... (Balló be, Pépe?)

En les hores del matí la carriola domina com una enferma, tot estacionat, porque allí no hi ha altre peix que 't que 's pesca en lo estany (immens dipòsit d'aigua que dona don a superior al paisatge), y lo tal peix, descarantina algunes temes escassas que la bona fe, j'en peix que deu en d'èsser 'n vulgu! Després de haberlo tastat, un fins s'explica que hi hagi geni que menjí bacallà.

Per lo demés, cap atracut, cap diversió: i si un sol recrus!

Tres ó quatre Casinos, es veritat; pero tan frets, que arriban a ser més pés d'òli, y ab uns parets mes fumadas que cap boquilla dona Plana.

En lo mes animal d'ells, que es lo de la Plaça-meca, mes ab cost que tots 'l foraster per passar la estona y remillar-se la boca, son: un café, que no es altre cosa que fina chima perduda la fredor ab una mica de soira roig: un bilit ab més canyals que una criatura de vint y dos mesos, y una guitarra vella ab quatre canyes de fusta de pí, a la que, al gran apunt, doyan lo nom de piano. No obstant, per poch familiaritat que un estigué al dret penal, coneix al primer cop de ull que qualsevol pectoral podria estar contra ella la acció de injuria y calumnia.

Ab combant istis de distraccions, es clar: lo aburriment s'apodera de volentes com la malura d'una vinya, y jo estic ben convenint que un home bo y sa, que no s'apaga propens a pescar ab canys, ni a juguar a 'l ajedrez, ab un sol mes de estar en Bayanyols y per més de inglés que hi hagin en son temperament, lo cap li pôrta.

A la sola hora en que 's dejan veure es a les sis de la tarda, hora en que 'l sol comessa 'fòr horitz y a senir-se aquell cor-i-mori de 'l que ha fet moltes horas de cany, y las muntanyes cuitan a amagarlo, segurament perque no pordi mai la dignitat que 'l hi convé, lo proclamen rey dels estats.

Allavora tothom va à la font, encara que siga gran, y ulli, sentit al entorn del manandal, coméu a tots los forasters iuns mes pés d'òli que 's progressistes.

La sola hora en que 's dejan veure es a les sis de la tarda, hora en que 'l sol comessa 'fòr horitz y a senir-se aquell cor-i-mori de 'l que ha fet moltes horas de cany, y las muntanyes cuitan a amagarlo, segurament perque no pordi mai la dignitat que 'l hi convé, lo proclamen rey dels estats.

Allavora tothom va à la font, encara que siga gran, y ulli, sentit al entorn del manandal, coméu a tots los forasters iuns mes pés d'òli que 's progressistes.

Asusta es la hora de la sed. Ajudada pels bescuits de ou y tòs paperetas de anís, impondràs al que s' hi acosta per un vol de dicotax que, lo mateix que 's comparsas de un teatre, completan lo personal de la companyia sanitaria de la vila, se desarrolla ab tanta fúria, que una queda tot estruyat de que la hidropesia no siga una enfermatat més popular.

(Quin desfici, Mare de Déu! Sembla que 's escapa 'l tren.)

Deixant a part los lonyans, que potser s' explotarien en utilitat del públic si no fos molt mes aenzill per ell explotar al que 's pren, mireu sobre arriba lo fanisme anticàheretic de aquella gent, que jo hi víu à un ciutat, que peraltres part es un home molt cal, que 'l hi agrada. Los soñados de la Indústria, ni hi sigui regular regidor, pendre 'l na destruir del altre vint y tres vasos de aquella

aguja ab lo mateix afany que una fadrina lleixa escolta la meva petita floreta que 'l tira al pas qualsevol solter. Així es, escollenteus, que casi ningú la pren per necessitat. Encara 'm sembla que sento à una noya joveleta, bastant vistosa, la qual, per justificarse de mijia dotzena de vasos que s' en havia fet petar, me deya, ensenyant una mas vermella que 's vialet i lo Pouet—Jo he vindut per acompañar a la tia; però m' he anat aficionant à la aguja, y ara fins la tinc per gust.

¡M' agradaría conèixer al seu promès!

Dos detalls recopilats de Bayanyols, que son de cal Brigadier: (no tots poden ser de cal General.)

Vaig observar, y no senza sorpresa, que la major part dels fills de la terra lenen brians.

Vaig trobarhi un noble que prenia 'sits banys.

Lo primer, que es una brometa de que les aguas denieren estat molt ressentit, y la pensar ab 't de que 's cal mangiar gabinet de fusta.

Lo segon, me va deixar encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.

Tas prompte com lo meu oncle y jo cregrem que haber ensorat bastant las nostres respectivas maluors, agafarem los trastis y deseny lo camí fet, tornarem à Barcelona lo dia que en dia disset de mes sortida.

Lo segon que, deixa encara molt mes para, perque jo fins ara havia cregut que lo caracteritz, lo vital, la qualitat *sina qua non* de un noble era la limpieza de sanga.